

Sairauspäivärahan määrän laskennan ohje

Sairauspäivärahan yleisistä perusteista saat tarkempaa tietoa [Kun sairastat -sivuilta](#) sekä Kelan palvelupisteestä.

Päivärahan määrä lasketaan pääsääntöisesti henkilön verotuksessa todetun työtulon perusteella. Työtulona käytetään sairastumista edeltäneenä vuonna verotuksessa vahvistettuja työtuloja, esimerkiksi sairastumisvuonna 2019 käytetään aina verovuoden 2017 tuloja.

Jos työtulot ovat ennen sairastumista olleet olennaisesti eli yli 20 prosenttia suuremmat kuin verotuksessa todettu työtulo, voidaan perusteena käyttää työkyvyttömyyttä edeltäviä tuloja.

Sairauspäivärahan määrä voi perustua myös edeltävään muuhun etuuteen, jos työtulojen perusteella laskettu päiväraha jäisi sitä pienemmäksi.

Laskurilla ei voi laskea päivärahan määrää 1.1.2020 jälkeiselle ajalle, koska sairauspäivärahan määräytymiseen on tulossa lainmuutos. Muutoksesta kerrotaan Kela.fi-sivuilla, sairauspäivärahan Määrä ja Maksaminen -kohdassa.

Sairauspäivärahan määrän laskennalla voit laskea:

- sairauspäivärahan määrän verotuksessa todettujen työtulojen mukaan
- sairauspäivärahan määrän 6 kuukaudelta esitettyjen työtulojen mukaan
- sairauspäivärahan määrän edeltävän etuuden perusteella

Voit antaa samalla kertaa tiedot sekä verotuksessa todettuun työtuloon, että edeltäviin työtuloihin perustuvaa laskentaa varten. Päivärahan määrän vertailuun voit antaa lisäksi edeltävän etuuden määrän, jos olet saanut työttömyysetuutta tai opintorahaa sairastumista edeltävän 4 kuukauden tai kuntoutusrahaa edeltävän 6 kuukauden aikana.

Mitä työtulolla tarkoitetaan sairauspäivärahan määrää laskettaessa?

Työtuloa ovat työ- ja virkasuhteesta saatu palkkatulo luontoisetuineen, palkkatuloon verrattava henkilökohtainen tulo kuten erilaiset työn tai tehtävän suorittamisesta saadut palkkiot. Yrittäjien eläkelain (YEL) tai maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL) mukaan vakuutetuilla henkilöillä kyseisen eläkelain mukaan vahvistettu työtulo on yrittäjän työtuloa. Jos henkilö ei ole velvollinen ottamaan edellä mainittua eläkevakuutusta, hänen työtulonsa on yritystoiminnan ansiotulo-osuus.

Työtuloa eivät ole seuraavat tulot: pääomatulot, rojalit (käyttöoikeudenkorvaukset, usein tekijänoikeuskorvaukset), työsuhdeoptiot, voittopalkkiot, sosiaalietuudet (kuten työttömyyspäiväraha, toimeentulotuki, asumistuki), eläkkeet, erilaiset ansionmenetykskorvaukset kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslain mukainen päiväraha tai vahingonkorvaukset.

Työkyvyttömyyden alkamispäivä

Työkyvyttömyyden alkamispäivä on se päivä, jolloin sairaus on todettu alkavaksi. Oletuksena näkyy kuluva päivä, jonka voit tarvittaessa muuttaa.

Verovuoden työtulo

Päivärahan määrän yleisin laskuperuste on sairastumista edeltävänä vuonna valmistuneessa verotuksessa todetut työtulot.

Verovuosi saadaan aina edellä annetun alkamispäivän perusteella. Jos työkyvyttömyys alkaa vuonna 2019, verovuosi on 2017. Verovuotta ei voi muuttaa.

Verovuoden työtulo tarkoittaa palkansaajalla sitä ansiotuloa, josta on jo vähennetty kaikki verotuksessa hyväksytyt vähennykset, esimerkiksi:

- tulonhankkimiskulut (tulonhankkimisvähennys)
- vakuutusmaksuvähennys (päiväraha-, työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksu)
- omavastuun jälkeen hyväksytyt matkakulut
- ay- tai työttömyyskassan jäsenmaksu

Tarkista tiedot omasta verolipustasi, ja kirjoita vähennysten jälkeen jäänyt työtulosi euroina päivärahan laskuperusteeksi.

Verovuoden työtulo ulkomaan komennukselta on vakuutuspalkka, joka näkyy verotuksessa omana lajinaan. Vakuutuspalkkaa käytetään sairauspäivärahan laskentaperusteena, ja vakuutuspalkkatulosta vähennetään vain tulonhankkimisvähennys.

Yrittäjällä verovuoden työtulo tarkoittaa verotuksessa erikseen näkyvää YEL/MYEL-työtuloa. Yrittäjätyötulosta ei tehdä vähennyksiä. Tarkista tieto omasta veroselvityksestäsi, ja kirjoita YEL- ja/tai MYEL-työtulo päivärahan laskuperusteeksi.

Jos sinulla on sekä yrittäjätulota että palkkatulota jostakin muualta kuin omasta yrityksestä, voit laskea itse yhteen vähennyksillä pienennetyn palkkatulon ja vähentämättömän YEL/MYEL-työtulon koko verovuoden tuloksi.

Jos sinulla on ollut useita verotettuja ansiotuloja (palkkatulot, YEL/MYEL, vakuutuspalkka) samana verovuonna, anna perusteeksi niistä kertyvä yhteissumma. Verovuoden tulo tulee kuitenkin aina olla henkilökohtaista työtuloa. Esimerkiksi pääomatulot tai sosiaalietuudet eivät ole sellaista tuloa, josta sairauspäiväraha lasketaan.

Ennakonpidätysprosentti

Jos haluat arvion päivärahan nettomäärästä, anna palkkaa varten annettu ennakonpidätysprosenttisi. Verohallituksen ohjeiden mukaan sairauspäivärahasta toimitettava ennakonpidätys on kuitenkin vähintään 25%, kun kyseessä on palkkaa varten annettu pidätysprosentti.

Haluan laskea määrän työkyvyttömyyttä edeltävien tulojen perusteella

Sairauspäiväraha lasketaan tarvittaessa työkyvyttömyyden alkamispäivää edeltävän 6 kuukauden tuloilla. Oikean lopputuloksen saaminen edellyttää, että olet antanut edellä vertailupohjaksi myös verotuksessa todetun tulojen määrän.

Päivärahaetuus voi määräytyä myös **viimeksi maksetun etuuden määrän perusteella**. Valitse etuus ja kirjoita sen määrä bruttona.

Sairauspäivärahan määrän vertailussa edeltävä etuus otetaan huomioon vain, jos olet saanut työttömyysetuutta tai opintotukea viimeisen 4 kuukauden aikana tai kuntoutusrahaa viimeisen 6 kuukauden aikana työkyvyttömyyden alkamispäivästä taaksepäin laskien.

Anna työttömyysetuuden määräksi se bruttomäärä (ennen ennakonpidätystä) euroa/päivä, jota viimeksi olet saanut.

Anna kuntoutusrahan määräksi se bruttomäärä (ennen ennakonpidätystä) euroa/päivä, jota viimeksi olet saanut.

Anna opintorahan määräksi se bruttomäärä (ennen ennakonpidätystä) euroa/kuukausi, jota viimeksi olet saanut.

Sairauspäivärahan määrän perusteet (6kk)

Työkyvyttömyyttä edeltävät tulot ajalta

Työkyvyttömyyden alkamispäivää edeltävästä päivästä on laskettu 6 kuukauden jakso, jonka ajalta ns. esitetty tulo otetaan huomioon vuositulon laskemisessa.

Palkkatulot (brutto) euroa kuukaudessa

Voit antaa työkyvyttömyyttä edeltävät tulot 6 kuukaudelta tähän kuukausitulona.

Vaihtoehtoisesti voit viedä palkkatiedot jaksoittain, jos et ole ollut työssä koko 6 kuukauden aikaa tai jos tulot ovat vaihdelleet. Ks. seuraava kohta Palkkatulot (brutto) aikaväleillä.

Palkkatulot (brutto) aikaväleillä

Jos et voi antaa tuloja keskimääräisenä kuukausitulona, kirjoita toteutuneet tulot koko 6 kuukauden ajalta tai osalta 6 kuukauden aikaa. Jos tuloja ei ole yhdenjaksoisesti koko ajalta, tulojaksot euromäärineen annetaan yksitellen. Voit antaa enintään 9 eri palkka-ajanjaksoa.

Muut vuosittain toistuvat tulot

Muita vuosittain toistuvia tuloja ovat esimerkiksi lomaltapaluuraha, jouluraha tai lomakorvaus pitämättä jääneestä lomasta. Anna ne erikseen Lomaraha/korvaus- tai Muu korvaus -kohtaan.

Palkkatulosta vähennettävät kulut

6 kuukauden palkkatulosta tehdään vähennykset samalla periaatteella kuin vähennykset tullaan tekemään lopullisessa verotuksessa.

Ay- tai työttömyyskassan jäsenmaksu

Anna palkastasi peritty ammattiyhdistyksen tai työttömyyskassan jäsenmaksu joko prosentteina palkasta tai euroina/kuukausi tai euroina/vuosi.

Tulonhankkimisvähennys

Tulonhankkimisvähennys on verottajan viran puolesta tekemä vähennys, jonka määrää ei tarvitse antaa. Kirjoita euromäärä vain, jos tulonhankkimisesta aiheutunutta vähennystä (esimerkiksi työhuonevähennys) kertyy vuodessa verottajan ilman selvitystä hyväksymää määrää suurempi vähennys.

Matkakulut

Anna matkakulut toteutuneen mukaisena määränä euroa/kuukausi. Jos annat koko vuoden matkakulut yhteissummana, ota huomioon, että verotuksessa hyväksytään matkakulut 11 kuukaudelta. Laskennassa huomioidaan automaattisesti myös vuotuinen omavastuu ja enimmäismäärä. Jos oman auton käyttö on perusteltua, vähennyksen määrä on 25 snt./km.

Vakuutusmaksuvähennys

Työntekijöiltä perittävän työeläke-, päiväraha- ja työttömyysvakuutusmaksun suuruus määrätään vuosittain, eikä sitä voi itse muuttaa. Päivärahan laskennassa prosenttiosuus lasketaan etuuden alkamisajankohdan mukaan (4,24 % vuonna 2019 ja 4,48 % vuonna 2018).

Palkkatulosta tehdyt vähennykset lasketaan yhteen ja vähennetään vuositulosta ennen kuin siitä lasketaan päivärahan määrä.

YEL/MYEL- työtulo (yrittäjät ja apurahansaajat)

Yrittäjän tulo lasketaan 6 kuukauden aikana voimassa olleiden YEL- ja/tai MYEL- vuosityötulojen perusteella. Apurahansaajan työtulo päivärahaa varten lasketaan MYEL- vuosityötulon perusteella. Tässä laskennassa voit antaa tiedon vain yhtenä vuosimääränä.

Jos YEL/MYEL-työtulosi on vaihdellut edeltäneen puolen vuoden aikana, laskenta ei anna täsmällistä vuosityötuloa päivärahan perusteeksi. Voit tällöin ensin laskea itse valmiiksi suhteutetun 6 kuukauden yrittäjätyötulosi esimerkin mukaan:

- jos edeltäneet YEL-työtulot olivat esimerkiksi 3 kuukautta 21000 euroa/vuosi ja 3 kuukautta 18000 euroa/vuosi ($5250 + 4500 = 9750$) kerrottuna kahdella antaa perusteeksi 19500 euroa vuodessa
- 6 kuukauden YEL/MYEL-työtuloissa lasketaan kuukauteen 30 pv ja vuoteen 360 pv eli $(3 \times 30) \times 21000 / 360 = 5250$ ja $(3 \times 30) \times 18000 / 360 = 4500$

Yrittäjän ja apurahansaajan YEL/MYEL-työtulosta ei tehdä mitään vähennyksiä.

Vakuutuslaskutus (ulkomaankomennus)

Ulkomaan komennukselle lähtiessä suomalainen työnantaja ja työntekijä tekevät sopimuksen vakuutuslaskutuksesta eli siitä palkasta, jota ulkomaan työssä pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena. Vakuutuslaskutus sovitaan kuukausipalkkana.

Kirjoita kuukausipalkan bruttomäärä. Vuositulon laskennassa otetaan huomioon tulonhankkimisvähennys ja vakuutusmaksuvähennys automaattisesti. Vakuutuslaskutuksesta ei tehdä mitään muita vähennyksiä.

Päivärahaa maksetaan kaikilta arkipäiviltä (ei arkipyhiltä eikä sunnuntailta), joten kuukausittainen sairauspäivärahan määrä vaihtelee. Kuukausimäärän arvio on laskettu 25 arkipäivän mukaan.

Sairauspäivärahan laskennan tulos

Verotuksessa todettujen tulojen mukaan:

Päivämäärä, verovuosi, euromäärät ja ennakonpidätysprosentti näkyvät antamasi mukaisina laskentaperusteina, kun olet valinnut vain verovuoden tuloilla laskettavan päivärahan määrän.

Ennen päivärahan laskemista vuositulo on korotettu palkkakertoimella (vastaa aiemmin käytössä ollutta indeksikorotusta). Korotettu määrä näkyy päivärahan päivä- ja kuukausikohtaisien määrien alla Laskennan tulos-kohdassa.

Esitettyjen sairastumista edeltävien 6 kuukauden tulojen mukaan:

Jos olet verovuoden työtulojen lisäksi antanut työkyvyttömyyttä edeltävät työ- tai yrittäjätulot, näkyy laskennan perusteiksi antamasi tulot ja vähennykset eriteltyinä näytön yläosassa ennen Laskennan tulos-kohtaa. Edeltävän sosiaalietuuden määrä näytetään, jos se on annettu.

Laskennan tulos-kohdassa näkyy mihin päiväraha perustuu, kun olet esittänyt sekä verovuoden tulon, että työkyvyttömyyttä edeltävän tulon. Edeltävä tulo on otettu perusteeksi vain silloin, kun se on ollut yli 20 prosenttia palkkakertoimella korotettua verovuoden tuloa suurempi.

Edeltävän muun etuuden määrän mukaan:

Jos vertailussa verovuoden tulot ja/tai työkyvyttömyyttä edeltävät tulot antoivat pienemmän päivärahan kuin edeltävä sosiaalietuus laskennan tuloksena saadaan sosiaalietuudesta päivärahasi laskettu määrä.

Työttömyysetuutta maksetaan 5 päivältä viikossa, joten 6 päivältä viikossa (=arkipäiviltä) maksettavaksi sairauspäivärahasi saadaan 86 prosenttia työttömyysetuuden määrästä.

Opintoraha maksetaan kuukausittain, ja sairauspäiväraha saadaan jakamalla kuukausimäärä 25:llä.

Kuntoutusraha maksetaan arkipäiviltä samoin periaattein kuin sairauspäiväraha, joten sairauspäiväraha saadaan pääsääntöisesti suoraan kuntoutusrahasta (poikkeus: tietyt korotukset, kuten korotus ammatillisen kuntoutuksen ajalta vähennetään sairauspäivärahasta).